

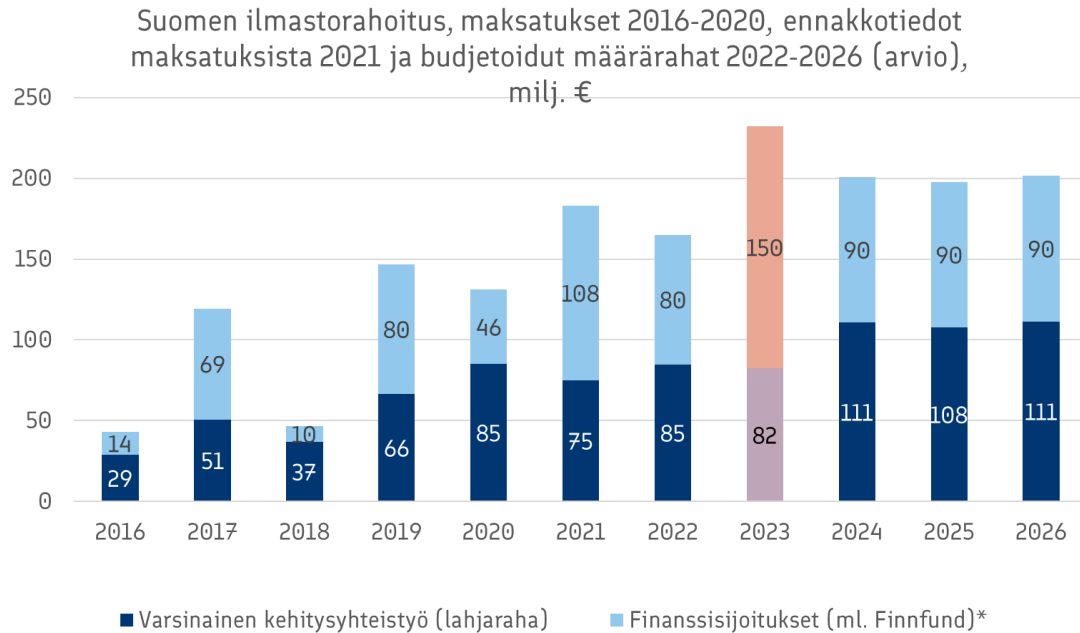
EDUSKUNNAN ULKOASIAINVALIOKUNTA 4.10.2022**HE 154/2022 vp, HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2023; 24.30. KANSAINVÄLINEN KEHITYSYHTEISTYÖ**

- Suomen kansainvälisen kehitysyhteistyön päämääränä on äärimmäisen köyhyyden poistaminen, eriarvoisuuden vähentäminen sekä ihmisoikeuksien toteutuminen. Koronapandemian vaikutuksesta äärimmäinen köyhyys ja nälkä ovat maailmassa kääntymässä kasvuun, ja monet kehitystulokset ovat vaarassa. Akuutin kriisin hoidon lisäksi toipumisvaihe edellyttää merkittävää kansainvälistä tukea.
- Kehityspolitiikka on olennainen osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Sen avulla edistetään vakautta ja hyvinvointia kehittyvissä maissa, mikä vähentää epäsäännönmukaista muuttoliikettä.
- Venäjän hyökkäys Ukrainaan lisää humanitaarisia tarpeita entisestään. Lisäksi Ukrainan jälleenrakennukseen tullaan tarvitsemaan tukea. Parhaillaan kartoitetaan erilaisia jälleenrakennuskeinoja, mm. kehityspankkien kautta, mutta myös lahjainvälistä apua tullaan tarvitsemaan. Tämä tulee vaatimaan joko lisäpanostuksia tai budjetin sisäisiä muutoksia tilanteessa, jossa lähдемme kohti YK:n turvaneuvostokampanjaa ensi vuoden aikana, eikä globaalin näkyvyytemme tulisi ainakaan heiketä.
- Suomen julkisen kehitysyhteistyön arvioidaan olevan kokonaisuudessaan yhteensä 1,2 miljardia euroa, mikä vastaa noin 0,42 % osuutta bruttokansantulosta. Summa koostuu koko valtionhallinnon kehitysyhteistyöksi raportoitavista menoista, suurimpina näistä ulkoministeriön lisäksi valtiovarainministeriön, sisäministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön pääluokista maksettavat menoerät. Suomi on edelleen jäljessä hallituksen tavoitteesta kehitysrahoituksen nostamista YK:n tavoitteen mukaiseen 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta.

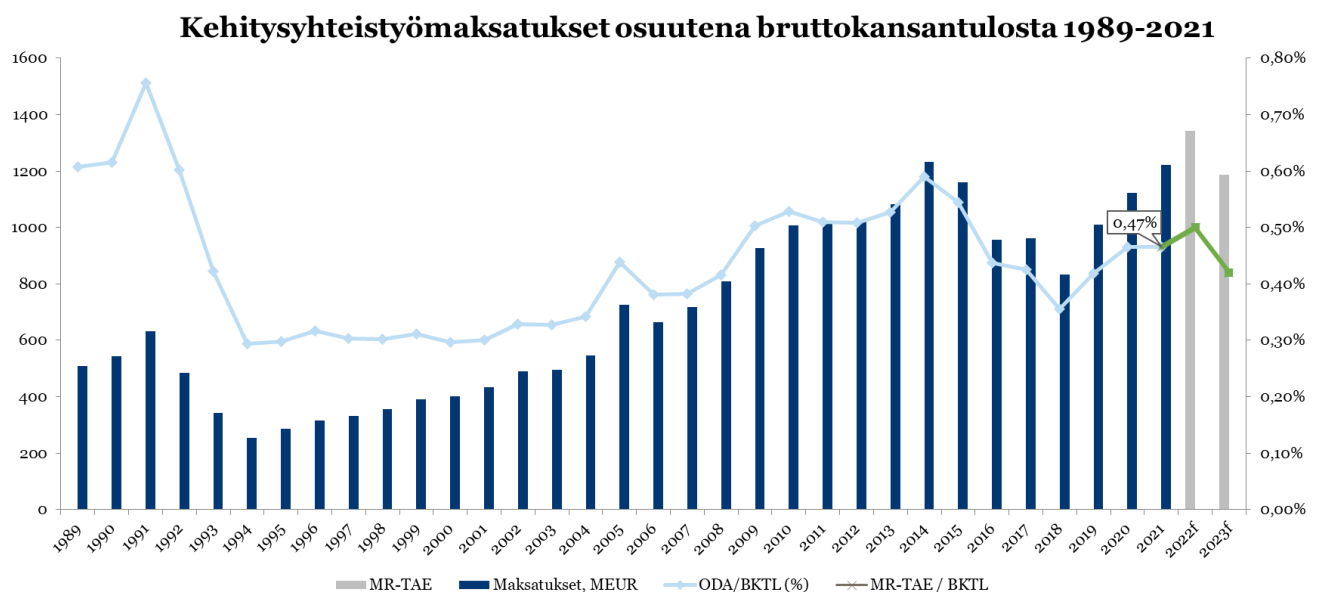
24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö

- Ulkoministeriön hallinnoimaan varsinaiseen kehitysyhteistyöhön ehdotetaan myönnettäväksi 713 miljoonaa euroa määrärahaa ja 397 miljoonan euron sitoumusvaltuuksia, joista aiheutuvat menot ajoittuvat vuoden 2023 jälkeisille vuosille.
- Koronapandemia on iskenyt suhteellisesti eniten köyhimpien maiden köyhimpiin kansalaisiin. Kehitysmaissa kyse on terveyskriisin ohella laajasta ja merkittävästä sosioekonomisesta kriisistä, jolla on vaikutusta maiden sisäiseen vakauteen ja turvallisuuteen. Suomi varautuu myös kehitysyhteistyön kautta koronapandemian jälkihoitoon.
- Kehitysyhteistyössä panostetaan seuraaviin painopistealueisiin:
 - Naisten ja tyttöjen oikeudet ja aseman vahvistaminen, erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet
 - Kehitysmaiden talous ja työpaikat, erityisesti innovaatiot sekä naisten rooli taloudessa ja naisryhtäjäyys
 - Koulutus, toimivat yhteiskunnat ja demokratia, erityisesti laadukas opetus, kehitysmaiden verojärjestelmien kehittäminen, sekä demokratia- ja oikeusvaltiotuki
 - Ilmastomuutoksen torjunta ja luonnonvarat, erityisesti vahvistaen sopeutumistoimenpiteitä hillintätoimenpiteiden rinnalla
 - Lisäksi rahoitetaan humanitaarista apua.

- Alueellisesti Suomi painottaa Afrikkaa.
- Suomen kehityspolitiikka ja -yhteistyö perustuvat kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030 ja Pariisin ilmastopöytäkirjan toimeenpanoon. Tämä tapahtuu tukemalla kehitysmaita kestävän kehityksen ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa sekä edistämällä globaalissa toimintaympäristössä tarvittavia muutoksia.
- Vuoden 2023 talousarvioesityksessä arvioitu Suomen ilmastorahoitukseksi raportoitava osuus on noin 232 miljoonaa euroa, mikä on toistaiseksi selvästi suurin vuosittainen taso.

- Kehitysyhteistyön osuus bruttokansantulosta on noussut tällä hallituskaudella merkittävästi ja ollut kasvussa neljänä peräkkäisenä vuonna. Vuoden 2023 talousarvioesityksessä sekä raportoitava määrärahaosuus että osuus bruttokansantulosta kääntyvät siis ensimmäisen kerran laskuun sitten vuoden 2018.

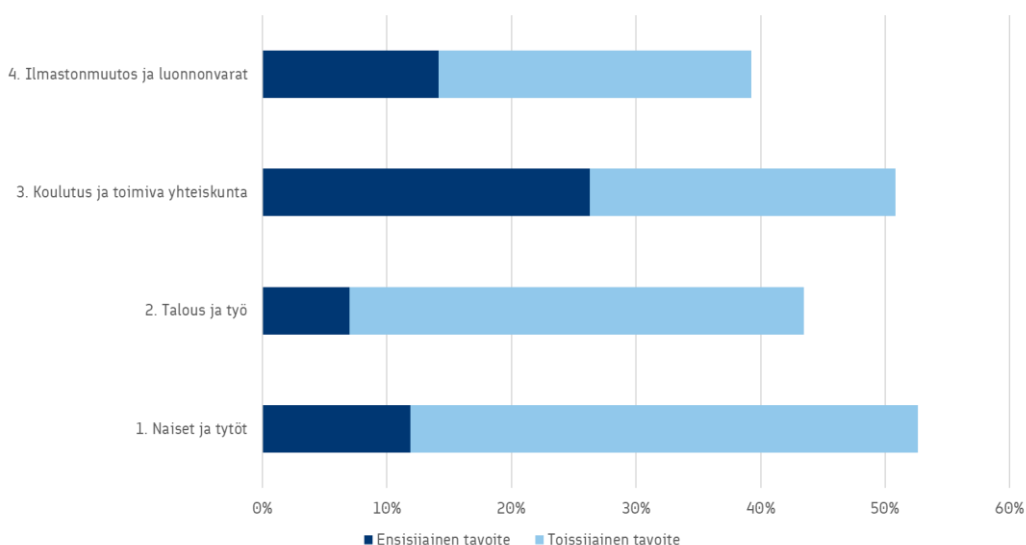

- Ulkoministeriö on sitoutunut hallinnon ja tietojen avoimuuteen. Avoimuus ja läpinäkyvyys parantavat kehitysyhteistyön tuloksellisuutta, vähentävät riskejä väärinkäytöksiin ja korruptioon sekä vahvistavat tilivelvollisuutta ja omistajuutta kehittyvissä maissa.
- Ulkoministeriö lanseerasi OpenAid.fi-sivuston joulukuussa 2021. Sivusto kokoaa yhteen palveluun kattavat tiedot Suomen kehitysyhteistyövarojen käytöstä. Yksityiskohtaiset tiedot kehitysyhteistyön maksatuksista ovat saatavilla vuodesta 2015 alkaen visuaalisessa ja helposti lähestyttävässä muodossa. Sivuston kehittäminen jatkuu: kokonaisuuteen liitetään jatkossa muun muassa tulostietoja.

Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen kehitysyhteistyön jakauma painopistealueittain

Varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahan käyttöä ja budjetointia seurataan painopisteittäin mm. vuosittaisen raportoinnin yhteydessä sekä budjetointiprosesseissa. Arvioitu painopisteittäinen jakauma vuoden 2023 talousarvioesityksestä on seuraava:

Kehityspolitiikan painopisteet vuoden 2023 talousarvioesityksessä %-osuus

Monenkeskisen kehitysyhteistyön jakosuunnitelma, arvio (euroa)

YK-järjestöt	115 334 000
Maailmanpankkiryhmä	60 034 000
Alueelliset kehitysrahoituslaitokset	27 313 000
Muut monenkeskiset järjestöt	20 230 000
Jakamaton	-
Yhteensä	222 911 000

- Ulkoministeriö suhtautuu YK:n projektipalvelutoimisto UNOPS:n paljastuneeseen väärinkäytösepäilyyn äärimmäisen vakavasti ja on keskeyttänyt maksatukset UNOPS:lle heti, kun epäilyt tulivat UM:n tietoon. Tapausta selvitetään huolellisesti. Lisäksi ulkoministeriö on teettänyt kesällä 2022 ulkopuoliset arviot YK:n kehitysjärjestöjen

(UNDP, UNEP, UNFPA, UNICEF ja UN Women) riskienhallinnasta ja sisäisen tarkastuksen toiminnasta. Arvioiden havaintojen avulla UM voi jatkossa toimia tehokkaammin YK-tuissaan ja edetä maksatusten osalta vasta arviointien jälkeen.

Maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön jakosuunnitelma, arvio (euroa)

Afrikka ja Lähi-itä	104 100 000
Aasia	47 050 000
Itä-Eurooppa ja Keski-Aasia	35 740 000
Muut	2 943 000
Yhteistoimintahankkeiden menot	2 871 000
Jakamaton	-
Yhteensä	192 704 000

24.30.67 demokratia- ja oikeusvaltiotuki

- Demokratia- ja oikeusvaltiotukeen esitetään noin 3 miljoonaa euroa.
- Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen ulkoministeriön toimialaan liittyville demokratia- ja oikeusvaltiokehitystä edistävälle toimijoille kuten esim. Demo Finlandille ja Helsingin yliopiston yhteyteen perustetulle Oikeusvaltiokeskukselle

24.30.88 Finnfundin pääoman korottaminen

- Momentille esitetään 10,0 milj. euroa uusien osakkeiden merkitsemiseen.
- Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

24.30.89 Laina- ja investointimuotoinen kehitysyhteistyö

- Kehitysyhteistyön finanssisijoituksiin esitetään noin 130 milj. euroa.
- Määrärahaa saa käyttää finanssisijoituksiin osana Suomen kehitysyhteistyötä.
- Määräraha on tarkoitus käyttää kohteisiin, jotka kansantalouden tilinpidossa eivät lisää valtiontalouden alijäämää ja joilla on palaumaodote.
- Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.